

IRÁNYELVEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2009/22/EK IRÁNYELVE

(2009. április 23.)

a fogyasztói érdekek védelme érdekében a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokról

(kodifikált változat)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

(1) A fogyasztói érdekek védelme érdekében a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokról szóló, 1998. május 19-i 98/27/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ⁽³⁾ több alkalommal ⁽⁴⁾ jelentősen módosították. Az áttekinthetőség és érthetőség érdekében ezt az irányelvet kodifikálni kell.

(2) Az ezen irányelv I. mellékletében felsorolt irányelvek a fogyasztók érdekeinek védelmével kapcsolatos szabályokat állapítanak meg.

(3) Az említett irányelvek betartását biztosítani hivatott jelenlegi mechanizmusok sem nemzeti, sem közösségi szinten nem teszik mindig lehetővé, hogy kellő időben véget vessenek a fogyasztók kollektív érdekeit sértő jogellenes cselekményeknek. A kollektív érdekek nem a jogsértő magatartás következtében károsuló magánszemélyek érdekeinek egyszerű halmozódását jelentik. Ez nem érinti a jogsérelmet szenvedett magánszemélyek által egyedileg indított eljárásokat.

(4) Ami az alkalmazandó nemzeti rendelkezések szerinti jogellenes gyakorlat megszüntetésének célkitűzését érinti, a fent említett irányelveket átültető nemzeti intézkedések – ideértve azokat a védőintézkedéseket, amelyek meghaladják az említett irányelvek által előírt szintet, de összhangban vannak a Szerződéssel és ezek az irányelvek lehetővé teszik elfogadásukat – hatékonysága korlátozott lehet, amennyiben a jogellenes gyakorlat nem abban a tagállamban fejt ki hatást, mint amelyben kialakult, hanem egy másik tagállamban.

(5) E nehézségek árthatnak a belső piac zavartalan működésének, miután az a következményük, hogy elegendő a jogellenes gyakorlat forrását áthelyezni egy másik országba annak érdekében, hogy azt kivonják a jogalkalmazás minden formája alól. Ez a verseny torzításának minősül.

(6) E nehézségek olyan természetűek, hogy csökkentik a fogyasztók belső piac iránti bizalmát, és korlátozhatják a közösségi jog megsértésének minősülő gyakorlatok által sértett kollektív fogyasztói érdekeket képviselő szervezetek vagy a fogyasztók kollektív érdekeinek védelmét ellátni hivatott független köztestületek mozgásterét.

(7) Az ilyen gyakorlatok gyakran átlépik a tagállamok közötti határokat. Sürgős a nemzeti intézkedések bizonyos fokú közelítése annak érdekében, hogy a fentiekben említett jogellenes gyakorlatok megszűnjenek függetlenül attól, hogy a jogellenes gyakorlat melyik tagállamban fejt ki hatásait. Ami a hatáskört illeti, a tervezett fellépés nem sérti a nemzetközi magánjog szabályait és a tagállamok között hatályban lévő egyezményeket, ugyanakkor tiszteltben tartja a tagállamok Szerződésből eredő általános jellegű kötelezettségeit, különösen a belső piac zavartalan működésére vonatkozó kötelezettségeiket.

(8) A tervezett fellépés célja csak a Közösség által érhető el. Ezért a cselekvés a Közösségre hárul.

⁽¹⁾ HL C 161., 2007.7.13., 39. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2007. június 19-i véleménye (HL C 146E., 2008.6.12., 73. o.) és a Tanács 2009. március 23-i határozata.

⁽³⁾ HL L 166., 1998.6.11., 51. o.

⁽⁴⁾ Lásd a II. melléklet A. részét.

- (9) A Szerződés 5. cikkének harmadik bekezdése azt írja elő a Közösségnek, hogy ne tegyen többet, mint ami a Szerződés célkitűzéseinek eléréséhez szükséges. E rendelkezésnek megfelelően amennyire lehet, figyelembe kell venni az egyes nemzeti jogrendszerek sajátosságait, meghagyva a tagállamok számára azt a lehetőséget, hogy különböző, egymással egyenértékű lehetőségek közül válasszanak. Azok a bíróságok vagy közigazgatási hatóságok, amelyek hatáskörrel rendelkeznek az ezen irányelvben említett jogorvoslati kérelmek eldöntésére, megvizsgálhatják a korábbi határozatok hatásait.
- (10) Az egyik megoldási lehetőségnek abban kell állnia, hogy előírja egy vagy több, kifejezetten a fogyasztók kollektív érdekeinek védelmét ellátni hivatott független köztestület számára, hogy gyakorolja az ezen irányelvben előírt cselekvési jogokat. Egy másik megoldási lehetőség szerint pedig elő kell írni, hogy e jogokat olyan szervezetek gyakorolják, amelyek célja a nemzeti jogalkotásban megállapított kritériumok alapján a fogyasztók kollektív érdekeinek védelme.
- (11) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy e megoldások egyike mellett döntsenek, vagy a kettőt összekapcsolják, nemzeti szinten kijelölve az ezen irányelv céljainak megvalósítására hivatott testületeket és/vagy szervezeteket.
- (12) A Közösségen belüli jogsértések elleni harc célkitűzéseihez a kölcsönös elismerés elvét kell alkalmazni e testületekre és/vagy szervezetekre. A tagállamoknak saját nemzeti egységeik kérésére közölniük kell a Bizottsággal azon nemzeti egységeik nevét és feladatát, amelyek jogosultak arra, hogy ezen irányelv rendelkezéseinek megfelelően saját országukban eljárást indítsanak.
- (13) A Bizottság feladata annak biztosítása, hogy az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétegyék e feljogosított egységek jegyzékét. Ellenkező nyilatkozat közzétételéig az e jegyzékben szereplő feljogosított egység eljárásindításra jogosultnak tekintendő.
- (14) A tagállamoknak képesnek kell lenniük arra, hogy azt a felet, amelyik a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárást akar indítani, előzetes konzultáció kezdeményezésére kötelezzék annak érdekében, hogy az a fél, akivel szemben eljárást kívánnak indítani, megszüntethesse vitatott jogsértő magatartását. A tagállamoknak képesnek kell lenniük annak megkövetelésére, hogy ezt az előzetes konzultációt egy általuk kijelölt független köztestülettel együtt folytassák.
- (15) Olyan esetekben, amikor a tagállamok megállapították, hogy előzetes konzultációt kell folytatni, a konzultációra irányuló kérelem kézhezvételétől számított kéthetes határidőt kell előírni, amelynek elteltével a felperes további határidő nélkül fordulhat a hatáskörrel rendelkező bírósághoz vagy közigazgatási hatósághoz, amennyiben a jogsértő magatartás nem szűnt meg.
- (16) Indokolt, hogy a Bizottság jelentést készítsen ezen irányelv érvényesüléséről és különösen annak hatályáról, valamint az előzetes konzultáció működéséről.
- (17) Ennek az irányelvnek az alkalmazása nem érinti a közösségi versenyszabályok alkalmazását.
- (18) Ez az irányelv nem érinti a II. melléklet B. részében meghatározott irányelveknek a nemzeti jogba történő átültetésére és alkalmazására vonatkozó határidőkkel kapcsolatos tagállami kötelezettségeket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Hatály

(1) Ennek az irányelvnek az a célja, hogy közelítse a fogyasztóknak az I. mellékletben felsorolt irányelvekben foglalt kollektív érdekeinek védelmét célzó, a 2. cikkben említett jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokra vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket azért, hogy biztosítsa a belső piac zavartalan működését.

(2) Ennek az irányelvnek az alkalmazásában jogsértésnek minősül minden olyan cselekmény, amely ellentétes a tagállamok belső jogrendjébe átültetett, az I. mellékletben felsorolt irányelvekben foglalt rendelkezésekkel és sérti az (1) bekezdésben említett kollektív érdekeket.

2. cikk

A jogsértés megszüntetésére irányuló eljárások

(1) A tagállamok kijelölik azokat a bíróságokat vagy közigazgatási hatóságokat, amelyek hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy döntsenek a 3. cikk értelmében feljogosított egységek által kezdeményezett olyan eljárásokban, amelyek a következőkre irányulnak:

- a) valamennyi jogsértés megszüntetése vagy megtiltása kellő gyorsasággal, adott esetben sürgősségi eljárással;
- b) adott esetben olyan intézkedések, mint a határozat egy részének vagy egészének megfelelőnek ítélt formában történő közzététele és/vagy helyreigazító nyilatkozat közzététele a jogsértő magatartás tartós hatásainak kiküszöbölése érdekében;
- c) amennyiben az érintett tagállam jogrendszere megengedi, a félnek, akivel szemben az eljárás indult, marasztalása esetén arra való kötelezése, hogy amennyiben a határozatot nem teljesíti a bíróságok vagy a közigazgatási hatóságok által megszabott határidőn belül, úgy fizessen meg az államkincstár vagy a nemzeti jogszabályok által megjelölt bármely kedvezményezett számára egy, a késedelmes napok száma alapján megállapított pénzüsszeget vagy bármilyen más, a nemzeti jogszabályok által meghatározott összeget a határozatok végrehajtásának biztosítása érdekében.

(2) Ez az irányelv nem érinti a nemzetközi magánjognak az alkalmazandó jogra vonatkozó szabályait, azaz rendesen vagy annak a tagállamnak a jogát, ahol a jogsértést elkövették, vagy annak a tagállamnak a jogát, ahol a jogsértés kifejti hatásait.

3. cikk

Eljárás indítására feljogosított egységek

Ennek az irányelvnek az alkalmazásában feljogosított egységnek minősül bármely olyan testület vagy szervezet, melyet valamely tagállam jogának megfelelően hoztak létre, és amelynek jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy betartsassa az 1. cikk rendelkezéseit, így különösen ilyen egységnek minősül:

- a) egy vagy több – kifejezetten az 1. cikkben említett érdekek védelméért felelős – független köztestület azokban a tagállamokban, ahol ilyen testületek léteznek, és/vagy
- b) olyan szervezetek, amelyek célja az 1. cikkben említett érdekek védelme a nemzeti jogszabályok által megállapított feltételeknek megfelelően.

4. cikk

Közösségen belüli jogsértések

(1) Valamennyi tagállam megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy amennyiben az adott tagállamból eredő jogsértő magatartás egy másik tagállam feljogosított egysége által védett érdekeket sért, úgy ez az egység a 2. cikkben említett bírósághoz vagy közigazgatási hatósághoz fordulhasson az e cikk (3) bekezdésében előírt jegyzék felmutatásával. A bíróságok vagy közigazgatási hatóságok a feljogosított egység eljárásindítási jogosultságának bizonyítékaként fogadják el e jegyzéket, de ez nem érinti azon jogukat, hogy megvizsgálhassák, hogy a feljogosított egység célja indokolja-e azt, hogy az egység az adott ügyben eljárást indítson.

(2) A Közösségen belüli jogsértések elleni küzdelem érdekében és más egységek nemzeti jogszabályok által elismert jogainak sérelme nélkül, a tagállamok – a feljogosított egységek kérelme alapján – közlik a Bizottsággal, hogy az említett egységek jogosultak a 2. cikk alapján eljárást indítani. A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot e feljogosított egységek nevééről és céljáról.

(3) A Bizottság elkészíti a (2) bekezdésben említett egységek jegyzékét, a céljuk megadásával. Ezt a jegyzéket közzéteszik az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*; e lista bármely változását haladéktalanul közzéteszik, miután hathavonta közölnek egy frissített jegyzéket.

5. cikk

Előzetes konzultáció

(1) A tagállamok előírhatnak vagy hatályban tarthatnak olyan rendelkezéseket, amelyek értelmében az a fél, aki a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárást akar indítani, azt csak akkor teheti meg, ha azzal a féllel, akivel szemben eljárást kíván indítani vagy ezzel a féllel és annak a tagállamnak egy, a 3. cikk a) pontja szerinti feljogosított egységével, ahol a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárást megindítják, konzultáció révén megpróbálta elérni a jogsértés megszüntetését. A tagállam dönti el, hogy a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárást kezdeményezni szándékozó félnek kell-e konzultálnia a feljogosított egységgel. Ha a konzultációs kérelem kézhezvételétől számított két héten belül nem sikerül elérni a jogsértés megszüntetését, az érintett fél további határidő nélkül megindíthatja a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárást.

(2) A tagállamok által az előzetes konzultációra vonatkozóan megállapított szabályokat közlik a Bizottsággal és közzéteszik az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

6. cikk

Jelentések

(1) A Bizottság háromévente és első alkalommal legkésőbb 2003. július 2-án, jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelv alkalmazásáról.

(2) Első jelentésében a Bizottság különösen a következőket vizsgálja:

- a) ennek az irányelvnek a hatályát a kereskedelmi, ipari vagy kézműves tevékenységet végző, továbbá a szabadfoglalkozású személyek kollektív érdekeinek védelme vonatkozásában;
- b) ezen irányelv hatályát, amint azt az I. mellékletben felsorolt irányelvek meghatározzák;
- c) azt a kérdést, hogy az 5. cikk szerinti előzetes konzultációk hozzájárultak-e a fogyasztók hatékony védelméhez.

Szükség esetén ezt a jelentést kiegészítik az irányelv módosítását célzó javaslatokkal.

7. cikk

Szélesebb cselekvési lehetőséget biztosító rendelkezések

Ez az irányelv nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy olyan rendelkezéseket tartsanak fenn vagy fogadjanak el, amelyek a feljogosított egységek vagy bármely más érintett személy részére nemzeti szinten szélesebb cselekvési lehetőséget biztosítását célozzák.

8. cikk

Végrehajtás

A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

9. cikk

Hatályon kívül helyezés

A II. melléklet A. részében meghatározott irányelvekkel módosított 98/27/EK irányelv hatályát veszti, a II. melléklet B. részében meghatározott irányelveknek a nemzeti jogba történő átültetésére és alkalmazására vonatkozó határidőkkel kapcsolatos tagállami kötelezettségek sérelme nélkül.

A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat erre az irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni, a III. mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban.

10. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv 2009. december 29-én lép hatályba.

11. cikk

Az irányelv címzettjei

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2009. április 23-án.

az Európai Parlament részéről

az elnök

H.-G. PÖTTERING

a Tanács részéről

az elnök

P. NEČAS

I. MELLÉKLET

AZ 1. CIKKBEN EMLÍTETT IRÁNYELVEK ⁽¹⁾ JEGYZÉKE

1. Az üzlethelyiségen kívül kötött szerződések esetén a fogyasztók védelméről szóló, 1985. december 20-i 85/577/EGK tanácsi irányelv (HL L 372., 1985.12.31., 31. o.).
2. A fogyasztói hitelre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1986. december 22-i 87/102/EGK tanácsi irányelv (HL L 42., 1987.2.12., 48. o.) ⁽²⁾.
3. A tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 1989. október 3-i 89/552/EGK tanácsi irányelv: 10–21. cikk (HL L 298., 1989.10.17., 23. o.).
4. A szervezett utazási formákról szóló, 1990. június 13-i 90/314/EGK tanácsi irányelv (HL L 158., 1990.6.23., 59. o.).
5. A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (HL L 95., 1993.4.21., 29. o.).
6. A távollevők között kötött szerződések esetén a fogyasztók védelméről szóló, 1997. május 20-i 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 144., 1997.6.4., 19. o.).
7. A fogyasztási cikkek adásvételének és a kapcsolódó jótállásnak egyes vonatkozásairól szóló, 1999. május 25-i 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 171., 1999.7.7., 12. o.).
8. A belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) (HL L 178., 2000.7.17., 1. o.).
9. Az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i, 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv: 86–100. cikk (HL L 311., 2001.11.28., 67. o.).
10. A fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról szóló, 2002. szeptember 23-i 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 271., 2002.10.9., 16. o.).
11. A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 149., 2005.6.11., 22. o.).
12. A belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 376., 2006.12.27., 36. o.).
13. A szálláshelyek időben megosztott használati jogára, a hosszú távra szóló üdülési termékekre, ezek viszontértékesítésére és cseréjére vonatkozó szerződések egyes szempontjai tekintetében a fogyasztók védelméről szóló, 2009. január 14-i 2008/122/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 33., 2009.2.3., 10. o.).

⁽¹⁾ Az 5., 6., 9., és 11. pontban megjelölt irányelvek különös rendelkezéseket tartalmaznak a jogsértés megszüntetésére irányuló eljárásokra vonatkozóan.

⁽²⁾ Az irányelvet 2010. május 12-i hatállyal hatályon kívül helyezte és felváltotta a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 23-i 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 133., 2008.5.22., 66. o.).

II. MELLÉKLET

A. RÉSZ

A hatályon kívül helyezett irányelv és annak módosításai

(lásd a 9. cikket)

Az Európai Parlament és a Tanács 98/27/EK irányelve
(HL L 166., 1998.6.11., 51. o.).

Az Európai Parlament és a Tanács 1999/44/EK irány-
elve
(HL L 171., 1999.7.7., 12. o.) kizárólag a 10. cikket illetően

Az Európai Parlament és a Tanács 2000/31/EK irány-
elve
(HL L 178., 2000.7.17., 1. o.) kizárólag a 18. cikk (2) bekezdését illetően

Az Európai Parlament és a Tanács 2002/65/EK irány-
elve
(HL L 271., 2002.10.9., 16. o.) kizárólag a 19. cikket illetően

Az Európai Parlament és a Tanács 2005/29/EK irány-
elve
(HL L 149., 2005.6.11., 22. o.) kizárólag a 16. cikk (1) bekezdését illetően

Az Európai Parlament és a Tanács 2006/123/EK irány-
elve
(HL L 376., 2006.12.27., 36. o.) kizárólag a 42. cikket illetően

B. RÉSZ

A nemzeti jogba való átültetésre és alkalmazásra előírt határidők

(lásd a 9. cikket)

Irányelv	Az átültetés határideje	Az alkalmazás napja
98/27/EK irányelv	2001. január 1.	—
1999/44/EK irányelv	2002. január 1.	—
2000/31/EK irányelv	2002. január 16.	—
2002/65/EK irányelv	2004. október 9.	—
2005/29/EK irányelv	2007. június 12.	2007. december 12.
2006/123/EK	2009. december 28.	—

III. MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

98/27/EK irányelv	Ez az irányelv
1–5. cikk	1–5. cikk
6. cikk, (1) bekezdés	6. cikk, (1) bekezdés
6. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés, első francia bekezdés	6. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés, a) pont
6. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés, második francia bekezdés	6. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés, b) pont
6. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés, harmadik francia bekezdés	6. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés, c) pont
6. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés	6. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés
7. cikk	7. cikk
8. cikk, (1) bekezdés	—
8. cikk, (2) bekezdés	8. cikk
—	9. cikk
9. cikk	10. cikk
10. cikk	11. cikk
Melléklet	I. melléklet
—	II. melléklet
—	III. melléklet